

Arbejdere og de øvrige Arbejdere ved Banerne, om man da ikke kunde give de først nævnte Folk en Erstatning paa anden Maade, hvad der kan ske administrativt.

Tillige vil jeg henstille til den højtærede Minister at tage Spørgsmaalet om 8 Dages Ferie uden Afkortning i Lønnen under Overvejelse. Dette Spørgsmaal har ogsaa tit været oppe, og et af Kommissionens Medlemmer fremsatte det ogsaa som Forslag. Det er gennemført saa mange Steder, at man kan sige, at det har vist sig baade at være gennemførligt og at have en overordentlig heldig Indflydelse paa Arbejdernes Forhold og paa det hele Arbejdsforhold. Jeg skal nævne, at f. Eks. samtlige kommunale Arbejdere i Aarhus, som dog ere beskæftigede vidt forskellige Steder, ved Vandværk, Gasværk, Vejvæsen, overalt i Kommunens Tjeneste, have 8 Dages Ferie uden Indskrænkning i Løn, og dette har vakt almindelig Tilfredshed baade mellem Arbejderne og mellem dem, som lede Arbejdet. Jeg tror, at dette lod sig indføre, og om det ogsaa vilde koste lidt til Reservearbejdere i den Tid, Ferierne stode paa, som jo vilde blive Sommertiden, vilde det betale sig ved den Tilfredshed, det vilde vække hos Arbejderne. Dette Spørgsmaal ser nok ud til at være et stort Spørgsmaal, men jeg har haft den Erfaring fra Aarhus, at naar man først kommer ind paa det, er det ikke saa stort, som det viser sig paa Frastand, og ikke saa vanskeligt at gennemføre.

Dernæst vil jeg sige et Par Ord om en anden Sag, som vel nærmest hører under det næste Lovforslag, men jeg maatte maaske, da jeg vil sætte det i Forbindelse med Arbejdernes Løn, omtale det her, jeg haaber, at den højtærede Formand vil tillade det, thi saa slipper jeg jo for at tale siden. Det er Spørgsmaalet angaaende Fripasser. Jeg vil henstille til den højtærede Minister, at der ikke bliver foretaget nogen Indskrænkning her, uden at Arbejderne faa Ækvivalent derfor. Saaledes som det har udviklet sig, maa man nødvendigvis betragte de Frirejser, der tilstaaes Arbejderne, som en Del af deres Løn. Denne Opfattelse er tidligere bleven hævdet i denne Sal, blandt andet ogsaa af mig, og hævdet i Landstinget af den ærede Landstingsmand for Randers (Stilling). Hvis der altsaa sker en Indskrænkning deri, fratager man Arbejderne en Del af den Løn, som de have erhvervet sig paa retmæssig Maade. Vi have i disse Dage

set, at man giver Erstatning for Erhvervelser, der i deres Oprindelse kun have lidt med Retfærdighed at gøre, og giver endda store Erstatninger. Naar man fra daarligt lønnede Arbejdere tager et Gode, de have været i Besiddelse af i saa lang Tid, at det er blevet som en Del af deres Løn, gør man dem, forekommer det mig, Uret, og saa maa man give dem Erstatning. Jeg henstiller til Ministeren at tage saa hensynsfuldt paa denne Sag, som det er muligt, da det vil føles haardt, hvis den Rettighed, Arbejderne have haft for dem selv og deres Familier til at rejse frit, fratages dem eller indskrænkes betydeligt.

Det var disse Bemærkninger, jeg vilde gøre. Jeg vil ikke stille Ændringsforslag i de Retninger, jeg her har talt om, fordi jeg betragter det som omsonst, men jeg vil, som sagt, henstille til den højtærede Minister at tage de af mig omhandlede Forhold under Overvejelse og se paa Sagen nogenlunde fra det Standpunkt, som jeg her har bestræbt mig for at tydeliggøre.

K. Kristiansen: Ved de Lønningsbestemmelser for Statsbanefunktionærerne, som vi nu behandle, er det navnlig Meningen, at de lavere lønnede Funktionærer skulle blive bedre stillede, end de ere nu, og jeg er sikker paa, at der er ikke en i denne Sal, der ønsker, at nogen af disse skulde blive ringere stillet efter det ny Lovforslag, end de ere. Desuagtet er det dog vistnok saaledes, hvis der ikke bliver indført Ændringer i Forslaget, at der er nogle af de ved Banerne ansatte Funktionærer, der blive daarligere stillede efter de ny Bestemmelser, end de ere efter de gamle, nemlig Trafikelever og Depotarbejdere. Eleverne blive nu antagne med en maanedlig Lønning af 30 Kr., med et Tillæg af 5 Kr. maanedlig for hvert Aars Tjeneste, og efter at de have taget Assistenteksamen og opnaaet en Alder af 18 Aar, kunne de blive ansatte som Assistentter og derved opnaa en Løn af 900 Kr. Paa Grund af de senere Aars stærke Tilstrømning til disse Stillinger ere de maaske dog først bleve ansatte til Assistentter i 19—20 Aars Alderen, men de have da straks faaet 900 Kr. Efter det nu forelagte Forslag kunne de derimod ikke opnaa at blive Assistent før det 25de Aar. Ganske vist kunne de blive Underassistentter, naar de ere 21 Aar, men som Underassistentter kunne de ikke opnaa større Løn end 800 Kr. Forskellen paa de nu gældende Bestemmelser og det, som staar i Lovforsla-